

Waar mensen werken, worden fouten gemaakt. Toch zijn volgens Klaas Houtman van het gelijknamig bouwbedrijf, faalkosten te voorkomen. Als voorbeelden geeft hij standaardisatie, automatisering en goede tekeningen.

Strijd tegen faalkosten

Faalkosten worden ook wel aangeduid met de term 'vermijdbare kosten'. Het zijn alle extra kosten die voortkomen uit zaken die tijdens het bouwproces of na oplevering moeten worden hersteld of vervangen. Het SBR schat de faalkosten op 5 tot 10 procent van de waarde van de bouwproductie. In geld uitgedrukt gaat het om 5 miljard euro per jaar. Directeur Klaas Houtman van Houtman Bouwbedrijf vindt het percentage aan de hoge kant. "Het lijkt veel, maar het blijft gissen. Aannemers en bouwers zijn zelden openhartig om te vertellen hoeveel faalkosten ze maken. Er rust nog een taboe op faalkosten en men heeft er geen goed zicht op."

Waarom ontstaan faalkosten?

'Door miscommunicatie ontstaan de meeste fouten, mede als verschillende bouwpartners bij de bouw betrokken zijn. Een andere oorzaak is onvoldoende afstemming van bouwkundige en installatietechnische bouwdelen. Ook een gebrekkige logistiek tijdens de uitvoering veroorzaakt faalkosten. Wachten kost tijd en dus geld. Maar ook zijn het bestek, de tekening en de bijbehorende berekening niet altijd in orde. Bovendien vind ik een bestek van 100 pagina's of meer, te uitgebreid. Eenduidige en uniforme regels als het vastspijkeren van een plint hoeft niet in het bestek te staan. Mijn advies is om wat standaard is niet op te schrijven en krachtige en korte zinnen te gebruiken. Een aannemer ziet dan sneller dat er bijzonderheden zijn in het bestek. Dat vermindert faalkosten.'

Wat moet er in een bestek staan?

'Verantwoordelijkheden moeten er zeker in komen. Die kunnen bij algemene voorwaarden komen te staan. En zorg voor structuur in het bestek. Wat een loodgieter dient te doen, moet niet bij een electricien komen te staan. De maatvoering hoort niet in het bestek, want dan kun je verwijzen naar de tekening. Alleen als het niet op de tekening voorkomt, zet het dan in het bestek. Immers dubbele informatie leidt tot verwarring en tot faalkosten.'

'Meer programmatuur is een instrument om faalkosten te verminderen.'

Kun je faalkosten voorkomen?

'Niet altijd, maar je kan faalkosten terugdringen door een bepaalde werkwijze te hanteren. Ons bouwbedrijf steekt veel tijd in de werkvoorbereiding. Als je op de werkplek merkt dat er iets niet in orde is, ben je al te laat, want daar kunnen onzorgvuldigheden leiden tot faalkosten. Een goed voorbeeld vind ik de verwerking van beton. Stort je beton niet op de juiste wijze, dan heb je een probleem.'

Hebben jullie nog andere manieren om faalkosten tegen te gaan?

'Bij bouwprojecten zijn soms meerdere partijen betrokken bij de uitvoering. Op de bouwplaats wijzen we één leidinggevende aan die verantwoordelijk is voor de bouw. Hij controleert de bouwtekeningen en is de aangewezen persoon voor het werk. Alle informatie-uitwisseling in de uitvoeringsfase loopt via hem.'

Heeft prefab voor de bouw nog consequenties?

'Door het toenemende gebruik van prefab producten in de agrarische sector, moeten we nog nauwkeuriger werken. Prefab

zorgt ervoor dat maatvoering nog belangrijker wordt en dat vergt discipline. Het moet als een bouwdoos feilloos in elkaar passen; het is zuiver op de maat werken.'

Kan automatisering bijdragen aan een oplossing?

'Er zou meer programmatuur mogen komen in de bouwsector. Bij staalconstructies zijn er al 3D-programma's. Het proces van automatisering is nog niet compleet. Meer programmatuur is een instrument om faalkosten te verminderen. Een ander hulpmiddel is standaardisatie. Zo hebben wij een loods, ligboxen-, varkensstal en een woning gestandaardiseerd. Alles dat afwijkt van de standaard, vermelden we. De leidinggevende op de bouwplaats weet dan met behulp van de standaardovereenkomst heel snel wat er gebouwd moet worden. Het is niet alleen het verbeteren van het rendement, ook leiden deze activiteiten tot een hoger kwaliteitsniveau van de bouw.'

M. van Seggelen,
Nieuwe Koeien Bladenmakers